

[Indenrigsministeren.]

interesser, specielt Sygehusforeningen, som netop har den opgave. Det var så meget mere naturligt, som det ærede medlem er medlem af dens bestyrelse. Det er altså ikke så mærkeligt, at jeg henviser dertil. Hvis det ærede medlem havde rejst den diskussion i Sygehusforeningens bestyrelse, som han har fundet sig foranlediget til at rejse her, så havde det været meget bedre.

Ordføreren for forslagsstillerne (Thisted Knudsen): Må jeg sige til den højtærede indenrigsminister om organisationerne, at selv om Sygehusforeningen er en udmærket forening, er det ikke en organisation, der tager sig af den skattemæssige side af problemerne, og det ved indenrigsministeren særdeles vel; det er sygehusene som sådanne, foreningen tager sig af, og det giver en helt anden farve.

Hvad spørgsmålet om dækning angår, har jeg på mit partis vegne erklæret mig villig til at forhandle herom. Jeg ved ikke, om den højtærede ministers parti benyttede den anden fremgangsmåde, da de i sin tid ikke havde regeringsmagten. Jeg mindes, at de dengang stillede mange forslag, og at de ikke fulgte dem op med forslag om dækning. Når man erklærer sig så positivt, som vi har gjort, tror jeg, det er tilstrækkeligt.

Må jeg dernæst sige til det ærede medlem hr. Oluf Pedersen, at spørgsmålet er, hvem der skal betale, og ikke, om udgiften er med i pristallet eller ej. Hvis det ærede medlem skal på sygehus, må han selv være med til at betale. Det er ikke ret meget, det ærede medlem betaler i den henseende nu.

Til det ærede medlem hr. Skytte vil jeg sige, at hvis jeg har forsømt noget, skal det nok blive indhentet. En realitetsdrøftelse anså jeg ikke for at være særlig værdifuld, så længe man ikke i skatteudvalget var enig om hovedprincipperne for omlægningen af den amtskommunale beskatning. Jeg ventede på dette; det kom ikke. Det ærede medlem ønskede, at forslaget skulle have været realitetsbehandlet; jeg lover det ærede medlem, at det skal det blive nu. Jeg glæder mig til samarbejdet.

Oluf Pedersen: Den ærede ordfører for forslagsstillerne siger, at det er ikke ret meget, jeg betaler nu til sygehusudgifter.

Det kender det ærede medlem ikke noget som helst til. Jeg er ejer af en landejendom, jeg må betale som andre landmænd.

Endvidere vil jeg sige til det ærede medlem, at jeg mener ikke, spørgsmålet er, hvem der skal betale, men hvem der kommer til at betale. Hvis man gennemfører en ordning, der medfører, at denne udgift bliver afholdt over personbeskatningen, bliver det dyrere for landbruget, end det er nu, og særlig for de unge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Johs. E. Larsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1957 til 31. marts 1958.

(Foregående forhandling findes i tidenden sp. 1329, 1374 og 1420).

Forhandlingen genoptoges.

Th. Mikkelsen: Jeg vil gerne under denne debat rejse det spørgsmål, om man ikke fra dansk side burde tage initiativ til snarlige fællesnordiske drøftelser om et fælles grundlag for en bedre sikring af energiforsyningerne til de nordiske landes erhvervsliv. Jeg tillægger et sådant fællesnordisk samvirke meget stor betydning med henblik på de bestræbelser, der for tiden udfoldes for at få etableret et fællesnordisk marked. Jeg vil derfor mene, at vi fra dansk side ville have den allerstørste interesse i at optage forhandlinger om muligheden for gennemførelse af fællesnordiske investeringer til udbygning af de bestående norske og svenske vandkraftværker og til anlæg af nye store vandkraftværker. Et sådant

[Th. Mikkelsen.]

samvirke kan blive af betydning for forsyning også af vort land med drivkraft til vor industri og vort håndværk. Jeg vil mene, at der her er tale om et område, der kan betyde investeringsbesparelser for vort land, ikke mindst med henblik på den udbygning, der skal finde sted med hensyn til industrien i de kommende år, en udbygning, der vil betyde, at også vore kraftværker skal udbygges. Der vil her kunne blive tale om store kapitalinvesteringer, og jeg tror, at ikke mindst Københavns kommune, der står over for store opgaver i så henseende, ville have interesse i at få mulighed for at spare på investeringsområdet.

Set i sammenhæng med de store investeringsopgaver, vort land står over for med udbygning af produktionsapparatet og med opførelse af kraftværker i det øvrige land, og også set i sammenhæng med den debat, der i disse dage er ført i tinget om investeringsområdet, ville et sådant nordisk samvirke måske kunne medføre de besparelser, man søger at nå frem til. Betragter vi de forsyningsvanskeligheder, der er opstået med hensyn til olieleverancer til erhvervslivet i Europa, som følge af den spærring af Suezkanalen, der har fundet sted, understreger disse vanskeligheder, der i dag gør sig gældende for landene i Europa, ikke mindst for vort land, betydningen af et fællesnordisk samarbejde, der vil kunne betyde en økonomisk betryggelse for de nordiske landes fremtid. For vort land ville det sikkert kunne give bedre muligheder for at tilvejebringe et tryggere grundlag for erhvervslivets energiforsyning i fremtiden og en bedre modvægt mod svingninger i vort lands valutabalance som følge af internationale kriser af samme art som den, der har forårsaget de samtaler, der for tiden føres i vort lands erhvervsliv om nedsættelse af arbejdstiden i virksomhederne, hvilket i realiteten vil betyde valutatab for eksportindustrien og nedgang i vor produktion. Det er vanskeligheder, som set med fremtiden for øje burde mane til eftertanke.

Vi ser i disse dage, hvorledes man arbejder med problemet i England. De engelske prisreaktioner på det oliemæssige område medfører, at man i England står over for en forøgelse af omkostningsniveauet. Det vil betyde højere priser for de råvarer, vi skal

købe derovre, og det vil måske betyde et dårligere bytteforhold for vort land i tiden, der kommer. Men de samme prisvirkninger vil måske gøre sig gældende med hensyn til forholdet til kul- og stålunionen, som også har relation til den danske industri og til de problemer, der knytter sig både til vor valutabalance og til forsyningen af råmaterialer til vort land. Dette vil måske kunne aktualisere et nærmere nordisk investeringsfællesskab til udbygning af et net af nordiske stålværker, der kan dække en større del af det nordiske råstofforbrug. De nordiske lande burde også finde et grundlag for gensidige industrielle investeringer samt fastlægge omfanget af disse investeringer ved en samordning af de problemer, der vedrører erhvervslivet i de nordiske lande i de kommende år, og med henblik på, hvorledes man bedst kan tilrettelægge grundlaget for et nordisk marked med en gensidig vareudveksling.

Jeg vil dernæst gerne henlede den højtærede socialministers, den højtærede indenrigsministers og den højtærede boligministers opmærksomhed på nogle problemer vedrørende de små pensionisters forhold. Der er tale om de små pensionister inden for stat og kommune og i samme forbindelse måske også privatpensionister, der har en pension på omkring 8 000, 9 000 eller 10 000 kr. Når der er tale om ægtepar, opstår der ofte økonomiske problemer i forbindelse med en opstået sygdom og svagelighed hos en af ægtefællerne, en tilstand, der kræver pleje og pasning. De anbringes på private hvilehjem, hvor betalingen for ægtefællernes ophold ofte overstiger den udbetalte pension, og så opstår der et ønske hos pensionisterne om at få adgang til ophold på de alderdomshjem, kommunerne opfører. Men da kommunerne fortrinsvis skal tage ubemidlede folke- og invalidepensionister, opføres alderdomshjemmene i en størrelse, som kun svarer til en vis stigning i antallet for disse gruppers vedkommende, og man kan derfor ikke modtage de små pensionister, som også har krav på pleje. Der opføres i nogen grad private stiftelser af vore organisationer og sammenslutninger, og der opføres private hvilehjem rundt omkring i vort land. Under regeringen Erik Eriksen søgte og fik den daværende boligminister, det ærede medlem

[Th. Mikkelsen.]

hr. Aksel Møller, statsmidler til opførelse af en plejestiftelse for pensionister, „Toftegaarden“, i Vejle. Der var, så vidt jeg ved, tale om millionbeløb, og som naturligt er ved opførelse af en så stor bygning, bliver en vis administration nødvendig, for at dette hjem kan holdes i gang. Kunne det ikke i relation til alle de taler om besparelser på det administrative område, som de ærede ordførere for venstre og de konservative har holdt under denne debat, have en vis betydning, om man ad lovgivningens vej samordnede driften af disse hjem? Der er her tale om meget store sociale interesser; der er tale om store problemer i forbindelse med det forsorgsmæssige område. I takt med befolkningsforøgelsen vil det sikkert blive et betydeligt antal plejehjem, der skal opføres for at dække behovet i fremtiden såvel hos de små pensionister fra stat og kommune som hos privatpensionister og invalidepensionister. Jeg tror, man vil kunne spare betydelige administrationsudgifter på dette område. Kunne man ikke opnå forenkling ved, at der ad lovgivningens vej blev åbnet adgang for kommunerne til at forhandle med organisationer og sammenlutninger om indskydelse af midler i kommunalt opførte alderdomshjem, i stedet for at de selv opfører stiftelser, imod at få ret til at anbringe nogle af deres pensionister eller deres erhvervsudøvere i disse hjem? Ja, hele problemet har også relation til den tale, venstre og de konservative har ført om, hvor meget boligbyggeriet koster. Det er et spørgsmål, om man ikke ved en sådan samordning, en sådan forenkling på dette sociale felt, vil kunne spare betydelige midler for staten og i øvrigt også materialer, som jo i mange tilfælde skal indføres udefra. Jeg tror, man vil kunne opnå en hel del, og jeg tror, man skal søge at finde veje frem til en forenkling på dette område.

Peter Jørgensen: Under finanslovdebatten i 1954 og igen i 1955 rejste jeg nogle spørgsmål vedrørende de tekniske skoler og fremdrog i denne forbindelse spørgsmålet om de store årgange, og hvilke problemer der knytter sig til disses placering i erhvervslevet. Jeg fik dengang det svar, at man under hensyn til, at den nye lærlingelov ikke var vedtaget, ikke kunne sige noget

konkret om, hvorledes forholdene med hensyn til de tekniske skoler skulle ordnes. Imidlertid har vi nu fået den nye lærlingelov gennemført, og derfor vil jeg gerne på ny rejse spørgsmålet. Det er jo ikke nok, at vi her vedtager en lærlingelov, der opstiller regler for, hvorledes uddannelsen skal foregå, hvis vi ikke samtidig sørger for, gennem lovgivningen og rent administrativt, at der også er de nødvendige skoler og de nødvendige lærerkræfter til at uddanne ikke alene den ungdom, der nu skal i lære i henhold til den nye lærlingelov, men også dem, der skal have den videre uddannelse, som står i forbindelse hermed.

Man har efter min opfattelse været en lille smule langsom med at få disse spørgsmål bragt i orden. Det er i høj grad aktuelt på nuværende tidspunkt, at skolerne rundt omkring i landet bliver udvidet. Vi står f. eks. i Århus over for en millionudvidelse af vore teknika, og vi har i hvert fald ikke indtil dette tidspunkt kunnet komme igennem med de forslag til nybygninger, som vi har indsendt. Det er så meget mere beklageligt, at der er en sådan langsommelighed inden for administrationen med hensyn til behandlingen af disse spørgsmål, som man i taler rundt om stadig hører om de store årganges problem. Vi står over for den situation, at rammerne bogstavelig talt er ved at sprænges. Vi overvejer ganske alvorligt at gennemføre en adgangs begrænsning til vore skoler, og det var jo ikke lige netop det, der skulle ske på nuværende tidspunkt, tværtimod var det vel meningen, at man skulle optage mange flere unge på disse undervisningsanstalter, end tilfældet tidligere har været.

Jeg vil derfor gerne henstille, så indtrængende som jeg kan gøre det, at man får de spørgsmål, jeg her har talt om, løst. Det drejer sig først og fremmest om den gældende lov om tilskudsreglerne til de tekniske skoler og til den videreuddannelse, der knytter sig til disse skoler.

På foranledning af de udtalelser, jeg for et par år siden fremsatte her, blev der nedsat et udvalg, der skulle beskæftige sig med disse spørgsmål, og det er et initiativ fra dette udvalg, jeg gerne her vil efterlyse.

Jeg vil imidlertid gerne have lov til at pege på endnu et spørgsmål, nemlig spørgsmålet om en fastlæggelse og en normering

[Peter Jørgensen.]

af de lønninger, som personalet ved disse skoler skal have. Sagen har nu ligget i et udvalg i mere end seks år, og vi står i den situation, at vi bogstavelig talt ikke ved, hvad vi må byde de lærerkræfter, der søger ind på skolen. Der er altså nærmest kaotiske tilstande på dette område, og jeg henstiller meget, at disse spørgsmål nu bliver løst.

Må jeg så have lov til at rejse et andet spørgsmål, der i høj grad er aktuelt, ikke alene for os i Århus, men også både i Odense og i Ålborg — det drejer sig om vore landsdelsorkestre. Vi er kommet i den situation, at hvis ikke der snart findes en løsning med hensyn til statens tilskud til disse landsdelsorkestre, står vi over for at skulle opsigte de musikere, der er ansat i orkestrene.

Århus byorkester, for at nævne et eksempel, har et underskud på omkring ved 600 000 kr. Århus kommune yder nu et tilskud til dette orkester på 190 000 kr., og statens tilskud er, så vidt jeg ved, ca. 150 000 kr. om året. Vi er ikke i stand til at klare den daglige drift af disse orkestre med de tilskud, der her er tale om. Som sagt er der for Århus byorkesters vedkommende opstået det nævnte underskud, men dertil kommer, at vi gennem nogle år ikke har kunnet yde musikerne de nødvendige pristalstillæg, som landets øvrige befolkning har fået.

Vi må derfor herfra så kraftigt, som det er os muligt, henstille til den højtærede finansminister, at der bliver lukket en lille smule op for kassen på dette område. Det kulturelle liv må dog vel også have lov til at florere uden for Valby Bakke, men man har den opfattelse, at det ikke er tilfældet. Der spares jo ikke på midlerne til det kgl. teater, og derfor må det også være muligt nu — og det skal ske hurtigt — at få en løsning med hensyn til landsdelsorkestrene. Jeg henstiller som sagt til den højtærede finansminister, at man snarest finder en løsning her.

Må jeg så slutte med et enkelt lille spørgsmål, som der i hvert fald ikke er penge i. Jeg har ofte læst i dagspressen, at man her i København er så stærkt utilfreds med, at biografdirektøren for Reginateatret i Århus, Johannes Meyer, ikke må optræde her i København. Jeg kunne tænke mig at henstille til justitsministeren ved nybesættelser

ved biografteatrene i Århus at tage et rimeligt hensyn til de københavnere, der måske har hjemve, som det er tilfældet her. Vi har været meget forbavset over de mange forhandlinger og de mange dispensationer, der har skullet gives på dette område. Jeg vil give den højtærede justitsminister det råd, når der igen skal udpeges en biografdirektør i Århus eller andre steder, at tage hensyn til de lokale folk. Så bliver forhandlinger som dem, der her har fundet sted, og beklagelser som dem, der her har været fremme, jo ganske unødvendige.

Peder Christensen (Rebild): Befolkningen omkring skovene ved Rold står noget uforstående over for det faktum, at man inddrager landbrugsjord fra det ene landbrug efter det andet og tilplanter disse arealer for efterhånden helt at nedlægge ejendommene som landbrugsejendomme, og man står uforstående over for, at staten, d. v. s. statsskovvæsenet, går i spidsen her. Det gælder ikke alene skovløbersteder, det gælder også forpagterejendomme. Det er så meget mere uforståeligt, som landbrugsbygningerne på flere af disse ejendomme er blevet udbygget for ikke så mange år siden. En af disse forpagterejendomme under Buderupholm statsskovdistrikt, „Slettingen“, med et areal på ca. 25 tdr. land udmærket god landbrugsjord, hvortil der hører gode, rummelige, grundmurede bygninger, der sidst er udvidet med en ny fløj for 4-5 år siden, har ikke været forpagtet ud siden 1. april i år. Der har altså ingen afgrøder vokset på denne jord i sommer, den har ligget brak — efter sigende fordi den skal tilplantes. Det er en udvikling, der synes at harmonere dårligt med den udstykningspolitik, der føres. Jeg håber, den højtærede landbrugsminister vil udtale sig herom.

For ca. 3 år siden erhvervede statsskovbruget en landbrugsejendom ved Skindbjerglund, hvorpå der senere blev oprettet 2 statshusmandsbrug, men statsskovvæsenet beholdt nogle slugter, der gennemskærer marken flere steder. De lokale myndigheder fandt denne udstykning urimelig og gik imod den, men man gennemførte den og fratog de to nyoprettede statshusmandsbrug disse arealer, der ville have haft en ikke

[Peder Christensen (Rebild).]

ringe betydning for de to ejendomme, og som var uden praktisk betydning for statskovvæsenet. Jeg ville finde det rigtigst, om disse arealer, bortset fra et samlet areal i sydsiden, blev overdraget de to statshusmandsbrug.

Jeg har et lille spørgsmål til den højtærede boligminister. Efter loven om byplaner er det pålagt byer og bymæssige bebyggelser med over 1 000 indbyggere at tilvejebringe byplaner inden for et vist åremål. Det er sikkert en udmærket foranstaltning, men der er det kedelige ved det, at disse planer, når de af kommunerne er indsendt til boligministeriet, får lov at ligge i en årække, uden at der sker noget med dem. Jeg vil gerne spørge den højtærede boligminister, om ikke det er muligt at fremme behandlingen af disse sager. Det har betydning for de kommuner, det drejer sig om, og det er da for en gangs skyld noget, der ikke koster nævneværdigt i penge.

Selv om Thyborønproblemet er nævnt såvel af et par af finanslovordførerne som af de ærede medlemmer hr. Axel Ivan Pedersen og hr. Peter Nielsen, vil jeg alligevel knytte et par bemærkninger yderligere dertil. Jeg skal ikke blande mig i striden om, hvorvidt kanalen skal lukkes med sluser eller med en dæmning. Den sag fik sin afgørelse i 1946, da man vedtog loven, og havde man fulgt denne lov op og gennemført dens bestemmelser i de følgende 10 år, som meningen var, havde der ikke været noget problem i dag, så havde alle rimelige krav såvel fra landbrugets som fra købstædernes og fiskeriets side været tilgodeset, men det er jo ikke sket. Vi er ikke stort videre i dag, end vi var for 10 år siden.

Vi er fulde af beundring for Hollands kamp mod havet, for den indsats, der gøres for at vinde ny jord og beskytte bestående værdier. Efter katastrofen i 1953 i Holland udbyggede man digerne til 4 meter over højeste tidevand, og Tyskland fulgte eksemplet. Herhjemme diskuterer man frem og tilbage i årevis. Nu 10 år efter lovens vedtagelse diskuterer vi stadig frem og tilbage, og det er så et spørgsmål, om vi skal fortsætte hermed og lade tingene gå deres skæve gang.

Sidste år anmodede den højtærede minister for offentlige arbejder to sagkyndige,

den hollandske vandbygningssekspert, direktør, dr. ing. J. van Veen og civilingeniør, dr. techn. Jørgen Rüdinger, om at udtale sig om mulighederne for at udskyde arbejdet i de 3-5 år, der vil medgå, hvis man på basis af modelforsøgene skal studere problemerne helt fra bunden af. Svaret var klart: risikoen ved udsættelse er alt for stor. Da modelforsøgene ifølge de to eksperter har betydning for molernes udformning og placering, men ikke for slusernes og dæmningens udførelse, kan man altså fremme arbejdet, samtidig med at man gennemfører modelforsøgene.

Om professor Lundgrens forslag siger vandbygningsdirektør Lehnfelt ifølge Politiken fra i går — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et kort citat — at „der teknisk set ikke er noget i vejen for, at man kan lade Thyborøn Kanal forblive åben og rykke havdiget tilbage, efterhånden som kystnedbrydningen foregår. Det vil imidlertid betyde, at man stadig må vige tilbage for havet og efterhånden opgive Thyborøn by og til sidst også den nuværende havn“.

Man synes altså at være enig om hovedlinjerne fra alle sider. Det fremgik også af det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersens tale i går, at dersom man undlod at gennemføre det nuværende projekt, måtte man gennemføre regulerende foranstaltninger længere inde i fjorden, hvad enten det nu blev, som det ærede medlem antydede, med dæmning og sluser ved Mors, eller man ville tage kampen op ved Oddesund.

Spørgsmålet bliver derefter, om man vil føre den lov ud i livet, som en enig rigsdag vedtog for 10 år siden. Den forudsatte, at man søgte at sikre de bestående værdier og de bestående erhvervs muligheder. Eller vil man føre en vigende politik, hvorved man overlader den ene skanse efter den anden til Vesterhavet? Vælger man den sidste fremgangsmåde, vil følgerne heraf — efter det, man ved om denne sag — være uoverskuelige. Der vil gå meget store landbrugs-mæssige værdier tabt; der vil gå meget store værdier tabt i det hele taget.

Jeg håber, at den højtærede minister her i tinget vil fremsætte sit syn på denne sag.

Peter Kristensen (Ålborg): I arbejds-markedskommissionens betænkning ved-

[Peter Kristensen (Ålborg).]

rørende arbejdsløshedsøerne i Jylland hedder det, at der er grund til at antage, at de eksisterende muligheder for videregående faglig uddannelse i disse områder er for begrænsede, og kommissionen anbefaler derfor — jeg vil gerne bede om tilladelse til et citat —

„at der gives de unge fra arbejdsløshedsøerne større adgang til sådan uddannelse, f. eks. uddannelse til maskinister, radiotelegrafistuddannelsen og teknikumuddannelsen (maskinteknikum, elektroteknikum, bygningsteknikum etc.), ved i større omfang at placere undervisningsanstalter, der meddeler sådan undervisning, i disse egne af landet.“

Det er en for længst fastslået kendsgerning, at der er mangel på teknikere, og at behovet for teknikere i de kommende år vil stige relativt stærkt. Herved kommer beskæftigelsen af de store årgange ind i billedet, og arbejdsmarkedskommissionen understreger i sin betænkning om de store fødselsårgange nødvendigheden af, at den fornødne skolekapacitet til uddannelse af teknikere er til stede.

Ålborg tekniske skole har på denne baggrund — og man kan vel roligt sige med stærk saglig rygdækning — fremsat forslag om oprettelse af et maskinteknikum i Ålborg, og i april i år indsendtes forslaget ledsaget af et skitseprojekt til ministeriet for handel, industri og søfart. Ålborg tekniske skole har i en årrække haft tilladelse til at undervise og afholde eksamen i forskolen til maskin-, elektro- og skibsteknikum. Elevantallet i denne skoleafdeling er i de sidste år fordoblet, og i skoleårene 1954-55 og 1955-56 har det været nødvendigt at undervise i to parallelklasser. Derfor finder skolens bestyrelse, at der er et rimeligt grundlag for oprettelse af et fuldstændigt maskinteknikum. I den eksisterende forskole er der 25-30 vordende maskiningeniører, og hvis hele uddannelsen blev henlagt til Ålborg, regnes der med ca. 50 elever pr. klasse, hvorved det samlede elevantal i maskinteknikum ville udgøre ca. 200. Det må ikke glemmes, at Midt- og Nordjylland har en meget betydelig maskinindustri, men når elever, der studerer til maskiningeniører, er henvist til at søge den sidste del af undervisningen på maskinteknikum i enten Odense

eller København, vil der givetvis — først og fremmest af økonomiske grunde — være mange, der afholder sig fra at søge uddannelse til maskiningeniører.

Jeg kunne tænke mig, at der vil blive indvendt mod det fremsatte forslag, at det betyder en decentralisering af undervisningen, medens centraliseringen skulle være det eneste saliggørende. Jeg vil ikke benægte, at dette synspunkt er rigtigt i adskillige tilfælde; men mon ikke arbejdsmarkedskommissionen rammer plet, når den peger på, at de unge fra arbejdsløshedsøerne skal have bedre adgang til teknikum, end de har i øjeblikket? Jeg henstiller indtrængende til den højtærede handelsminister at tage dette spørgsmål om et fuldt udbygget jysk maskinteknikum op til snarlig og positiv løsning.

I 1970 har Danmark vel 5 mill. indbyggere. Dette perspektiv taler også for, at undervisningen spredes. Landet har som sagt brug for teknikere. Giv også de unge fra Midt- og Nordjylland en fair chance i den forbindelse!

Finansudvalget har i det snart forløbne år to gange beskæftiget sig med spørgsmålet om statsstøtte til sanering af usunde bydele. Det drejer sig om et saneringsprojekt i Randers og et bevillingsmæssigt tilsvarende saneringsforetagende af et Vesterbroområde i København. For den, der bl. a. har haft lejlighed til at studere saneringen af Adelgade-Borgergade kvarteret i København, er der ingen tvivl om, at det er en hårdt tiltrængt og samfundsmæssigt set nyttig gerning at jævne de uhumske og usunde saneringskvarterer i de store byer med jorden, for at der kan gives plads for lyse og luftige boliger og forretninger.

De to omtalte planer er imidlertid efter boligministeriets aktstykker at dømme af ekstraordinær karakter, idet det anføres, at boligministeriet må være af den opfattelse, at ydelse af statsstøtte til kommuner i forbindelse med sanering må afvente den forestående revision af boligtilsynsloven.

Efterhånden som det lykkes at fjerne den værste bolignød, melder saneringen af de gamle usunde bydele sig med større og større styrke. Ålborg kommune har således liggende fuldt udarbejdede planer for en hårdt tiltrængt sanering af Store Nygade kvarteret, og jeg er vidende om, at Århus kom-

[Peter Kristensen (Ålborg).]

mune har tilsvarende planer parat. Forholdet skal for øvrigt nok vise sig at være det samme for alle større byer.

I Ålborg er der i forbindelse med Store Nygade projektet tale om at nedrive 106 lejligheder, hvoraf halvdelen er opført før år 1800 og de fleste af de øvrige lejligheder er opført i tiden fra 1800 til 1850. Mon ikke disse årstal uden kommentarer kan give et indtryk af lejlighedernes beskaffenhed?

Nu er det, jeg gerne vil spørge den højtærede boligminister, om Ålborg kommune på samme måde, som tilfældet har været i Randers og København, gennem en bevilning over finansudvalget kan opnå statsstøtte til dette saneringsprojekt, eller det bliver nødvendigt at afvente den siddende kommissions betænkning og et derefter følgende lovforslag.

For mig at se bør stat og kommune i forening snarest tage fat på at fjerne de store byers slumkvarterer — disse slumkvarterer, der danner en skærende kontrast til nutidens moderne byggeri. Det skal ikke mindst ske af hensyn til folkesundheden, men først og fremmest fordi dårlige boligforhold er en svøbe for den opvoksende slægt.

Jeg er vidende om, at justitsministeriet har fået forelagt planer til en ny politigård i Ålborg i smag med de nye politigårde i Odense og Esbjerg. Den nuværende politigård i Ålborg er både gammel og utidsvarende, og det er nødvendigt at leje lokaler til en lang række af politiets afdelinger mange forskellige steder rundt om i byen. Det siger sig selv, at denne ordning ikke er tilfredsstillende, hverken for publikum eller for politiet, ligesom det utvivlsomt på længere sigt er en økonomisk set kostbar løsning. Der er foretaget bundundersøgelser på de såkaldte Sauerske grunde med henblik på at placere politigården her, men det kræver en ekspropriation af de nødvendige arealer. Arvingerne til de pågældende arealer forlanger en pris for jorden, som ligger himmelhøjt over, hvad

Ålborg kommune finder ret og rimeligt, og derfor får de store og uopdyrkede arealer lov at ligge hen som en skamplet midt i byens hjerte. Den højtærede justitsminister kunne indskrive sit navn i Ålborg kommunes annaler ved at klare dette, det indrømmer jeg, vanskelige problem.

Ålborgs to dommere har foreslået, at der opføres en ny retsbygning i Ålborg. For tiden er de to dommerembeder placeret i bygninger, der ligger fjernt fra hinanden. Der er truffet beslutning om at oprette endnu et dommerembede i Ålborg, men på grund af pladsforholdene er det ikke i øjeblikket muligt at føre denne beslutning ud i livet. Ålborgs dommere har foreslået en eventuel ny retsbygning placeret i tilslutning til den ny politigård. Kan den højtærede justitsminister sige noget om ministeriets stilling til disse planer?

Til slut vil jeg gerne spørge den højtærede undervisningsminister, hvordan udsigterne er for at få fjernsyn til Nordjylland. For kort tid siden blev FM-stationen i Frejlev sat i gang, og det er blevet hilset med glæde, selv om der er visse børnesygdomme at overvinde. FM-senderen er jo en slags forløber for fjernsynet, og mit spørgsmål til den højtærede undervisningsminister går ud på, om Nordjylland er omfattet af det beløb på 3 290 000 kr. til radiokæder for fjernsyn og telefoni, der står opført på finansloven. I Nordjylland mener man forståeligt nok at have et berettiget krav på, hvad fjernsyn angår, at blive ligestillet med de øvrige landsdele. De tekniske vanskeligheder, der siges at være til stede for, at dette kan ske snarest muligt, er vel til for at overvindes.

Tholstrup: Manglende agtpågivenhed er i dag en af hovedårsagerne til de mange færdselsulykker. Spørgsmålet er så, hvordan og med hvilke hjælpemidler man fremmer agtpågivenheden. Jeg tænker i særlig grad på vejskiltenes betydning, og når vi nu har finanslovforslaget til debat, er det af værdi at få rettet et par ting, inden det er for sent,

[Tholstrup.]

inden man risikerer at skulle lave dem om igen.

De nye vejskilte, der opsættes på de såkaldte motorveje, anbringes alle sammen i lygtehøjde, således at de ikke undgår éns opmærksomhed, men de fleste af de øvrige skilte anbringes efter en gammel recept, nemlig ikke efter, hvor der er behov for dem, men efter, hvor de generer trafikken mindst muligt. Man er endnu ikke kommet længere end til at anbringe dem tilpas højt oppe, så en kørende cyklist eller fodgænger ikke rammer dem med hovedet. Nu er der jo snart ikke flere fodgængere tilbage, så det hensyn behøvede vi måske ikke at tage, navnlig ikke hvis vi fik bragt dem så langt ned, at de ikke kunne nå op til hovedet. Jeg synes, man skulle se at komme væk fra den gammeldags indstilling og få skiltene bragt derned, hvor de ses af de flest mulige og derfor fremmer agtpågivenheden og virker forebyggende på ulykker. Det er billigere at lave det nu, for det er jo ganske klart, at efterhånden som vi bliver klogere alle sammen, skal de flyttes derned. Man har så ikke noget at bruge det stykke jernrør til, der bliver overflødigt, hvorimod man kunne spare det i dag ved at anbringe skiltene dér, hvor de hører hjemme.

Man har gjort forsøg med at lave blinkende skilte ved fodgængerovergange et par steder, et ude på Strandvejen ved Skovshoved havn og et på Vesterbrogade. De er meget kostbare, da der skal lægges et jordkabel fra den elektriske installation, vel sagtens inde i husene. Der skal altså et stort opgravningsarbejde til, foruden at de vel koster noget strøm og fornyelse af elektriske pærer eller af relæsystemet. Det er imidlertid ganske overflødigt med disse blinkende lamper. Det var meget bedre, hvis man udnyttede den stang, hvorpå kuglen sidder, og gjorde den selvlysende; man kunne besmøre den med dette refleksgivende materiale således, at den kunne ses om aftenen. Endvidere kunne man male den med så klare farver, at den også om dagen kunne ses på lang afstand både af de kørende og af de gående, og derved også opnå, at så mange gående som muligt benyttede fodgængerovergangene. Det ville være langt billigere end de skilte, man nu sætter op.

Jeg mener, det er betydelige besparelser, der kan opnås ved at tage denne sag op til revision nu, medens de fleste skilte endnu kun er på forberedelsesstadiet, fremfor at lave det om, når det én gang er lavet — og lavet forkert.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen.

Indfødsretsudvalget har afgivet tillægsbetænkning over forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til folketingsbeslutning angående den planlagte nedrivning af Østifternes Kreditforenings bygning har afgivet betænkning over nævnte forslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 7. december, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks undertegnelse af de i Genève den 10. marts 1955 oprettede protokoller vedrørende ændringer i Den almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel og Overenskomsten om Organisationen for handelspolitisk Samarbejde,

forslag til folketingsbeslutning vedrørende ikraftsættelsen af de i sjette protokol vedrørende supplerende toldindrømmelser under Den almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel indeholdte danske toldindrømmelser

og

forslag til lov om ændring i lov om toldafgifterne m. m. og i lov om forskellige forbrugsafgifter.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om sygehushvæsenet [af Thisted Knudsen m. fl.].

[Formanden.]

3) *Fortsættelse af første behandling af:*

Forslag til finanslov for finansåret fra
1. april 1957 til 31. marts 1958.

Mødet hævet kl. 15⁵⁰.

36. møde.

Fredag den 7. december kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårds dato meddeler trafikkekspedient Alfred Kristensen, at han er villig til at modtage det ved folketingsmand Leonhard Hansens død ledigblevne mandat.

Udvalget angående forslag til lov om forlængelse af lov om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, vareforsyning m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovfor-
slag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

*Valg af 17 medlemmer til et udvalg an-
gående:*

*Forslag til folketingsbeslutning angående
Danmarks undertegnelse af de i Genève den
10. marts 1955 oprettede protokoller ved-
rørende ændringer i Den almindelige Over-
enskomst om Told og Udenrigshandel og Over-
enskomsten om Organisationen for handels-
politisk Samarbejde,*

*forslag til folketingsbeslutning vedrørende
ikraftsættelsen af de i sjettede protokol ved-
rørende supplerende toldindrømmelser under
Den almindelige Overenskomst om Told og
Udenrigshandel indeholdte danske toldind-
rømmelser*

og

*forslag til lov om ændring i lov om told-
afgifterne m. m. og i lov om forskellige for-
brugsafgifter.*

Valgt blev: *Lars P. Jensen, Einer-Jensen,
Poul Hansen (Grenå), Th. Milkelsen, Viola
Nørlov, Lars M. Olsen, Hans Rasmus-
sen, Robert Sørensen, Harald Nielsen, Alfred
Bøgh, Thorkil Kristensen, Peter Larsen,
Anker Lau, Foss, Ole Bjørn Kraft, Poul
Møller og Bertel Dahlgaard.*

Den næste sag på dagsordenen var:

*Valg af 17 medlemmer til et udvalg an-
gående forslag til lov om ændring i lov om
sygehusvæsenet [af Thisted Knudsen m. fl.]*

Valgt blev: *Johs. E. Larsen, Th. Carlsen,
Ditlevsen, Ove Hansen, Hjortnæs, Kai Jen-
sen, M. Larsen, Edel Saunte, Thisted
Knudsen, Anders Andersen, Alfred Bøgh,
Foged, Thorkil Kristensen, Gottschalk-Han-
sen, Knud Nielsen, Poul Sørensen og Skytte.*

Den følgende sag på dagsordenen var:

*Fortsættelse af første behandling af forslag
til finanslov for finansåret fra 1. april 1957
til 31. marts 1958.*

(Foregående forhandling findes i tidenden
sp. 1329, 1374, 1420 og 1526).

Forhandlingen genoptoges.

Viola Nørlov: Jeg har allerede et par gange før her i tinget fremført ønsket om flere apoteker i Valby — desværre uden resultat. Jeg vil gøre det for tredje gang i håb om, at den højtærede indenrigsminister vil låne mig øre, og at svaret må blive ikke alene venligt, men også positivt. Da jeg i foråret 1953 første gang rejste spørgsmålet, var det især omkring Ålholm Plads, mangelen af apoteker gjorde sig gældende. Jeg skal ikke her redegøre for hele sagen, det har jeg gjort ved tidligere lejligheder, men ganske kort sige, at jeg allerede dengang nævnte, at Folehaven var et kvarter i en så rivende udvikling, at jeg forudså, at der inden længe også ville være brug for et apotek derude. Der er i de mellemliggende år bygget så meget i Folehaven, at det er en hel lille by, der er vokset op med unge